

§ 15. — Při určení a zapravování poplatků hlavních a vedlejších budiž dále užito těchto ustanovení:

1. Hodnotou rozumí se u cenných papírů jejich jmenovitá hodnota, u vkladních knížek a listin hodnota, jakou mají podle výše částky, na niž znějí.

2. Zní-li cenné hodnoty na měnu cizozemskou, přepočítá se tato na československou měnu podle běžného kursu.

3. Kuponové archy (úplné nebo neúplné), které snad bez příslušných dlužních úpisů byly přijaty do uschování, oceňují se podle hodnoty příslušného dluhopisu, jednotlivé však kupony podle částky, na kterou znějí.

4. Poplatky čítají se podle nejvyšší hodnoty celkového deposita, dosažené během příslušného pololetí, vyúčtují se pak a srážejí pozadu z nejbližší splatného výnosu deposita. Pololetím rozumí se doba od 1. ledna do 30. června a od 1. července do 31. prosince. Poštovnímu úřadu šekovému je však ponecháno na vůli vyúčtovati tyto poplatky jen jednou ročně.

5. Nestačil-li by výnos deposita k úhradě poplatků, je strana povinna doplatiti scházející částku hotově. Při cenných papírech a listinách, které neskytají výnosu, musí býti poplatky zapraveny předem.

§ 16. — ⁽¹⁾ Toto nařízení nabude účinnosti dnem vyhlášení.

⁽²⁾ Provedení jeho ukládá se ministrům spravedlnosti, financí a pošt a telegrafů.

(Vyhlášeno v 58. částce Sb. z. a n. dne 31. května 1924.)

Péče bytová.

Zákon ze dne 25. dubna 1924, č. 85, o ochraně nájemníků.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O v ý p o v ě d i.

§ 1. — ⁽¹⁾ Pronajimatelé bytů mohou vypovědět smlouvu nájemní nebo podnájemní jen, svolí-li k tomu okresní soud, v jehož obvodu jest byt. Svolení k výpovědi budiž dáno pouze z důležitých důvodů.

⁽²⁾ Za důležitý důvod buď pokládáno zvláště:

1. nezaplatil-li nájemník smlouveného nebo v přípustné míře zvýšeného (§§ 8 až 13, 15, 16, 21 a 22) nájemného, jehož výše není sporná, byv po uplynutí obvyklé nebo ku placení nájemného ujednané lhůty upomenut, do konce lhůty, kterou mu pronajimatel alespoň na 24 hodiny od upomínky povolil;

2. byl-li nájemník odsouzen pro trestný čin, který se stíhá z úřední moci, spáchaný na pronajimateli nebo na jeho choti v domě bydlící, nebo pro trestný čin proti bezpečnosti cti, spáchaný na těchto osobách zlým nakládáním, nebo pro trestný čin proti cizímu majetku, spáchaný na obyvatelích domu;

3. byl-li nájemník vypovězen z území republiky Československé;

4. má-li nájemník nebo člen jeho domácnosti jiný a dostatečný byt v obci, a nepotřebuje-li bytu pro výkon nebo při výkonu svého povolání;

5. užívá-li nájemník bytu k jiným účelům než k bydlení bez povolení, nutného podle § 4 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 Sb. z. a n.;

6. porušují-li nájemník, členové jeho domácnosti neb osoby, které nájemník přijal do bytu nebo do svých služeb, opětovně hrubě pořádek v do-

mě nebo způsobují-li svým chováním v domě oprávněné pohoršení, a nezjednal-li nájemník, byv k tomu vyzván, možné nápravy;

7. dal-li nájemník proti smluvnímu zákazmu nebo bez svolení vlastníka domu do podnájmu celý byt nebo sice jen část bytu, ale ve zbylé části sám nebydlí;

8. dal-li nájemník najaté místnosti zcela nebo z části, se zařízením nebo bez něho, do podnájmu za úplatu, která jest vzhledem k nájemnému, které sám platí, nepřiměřeně vysoká;

9. prokáže-li pronajimatel úřední povolení k užitečnější stavbě a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který soud uzná za dostatečný. Náhrady za jiné místnosti nežli byty pronajimatel opatřovati nemusí. Nepočne-li pronajimatel se stavbou do tří měsíců po odevzdání bytu a nepokračuje-li v ní nepřetržitě, jest povinen nájemníkovi pronajmouti znovu byt, zaplatiti útraty stěhovací a nahraditi jinou škodu;

10. potřebuje-li pronajimatel bytu nutně sám pro sebe a utrpěl-li by značnější újmu, zůstala-li by nájemní smlouva v platnosti, nežli nájemník, byla-li by zrušena. Při tom se však nehledí k újmě, kterou si pronajimatel sám způsobil svým jednáním neb opominutím;

11. potřebuje-li majetník podniku továrního, živnostenského nebo zemědělského pro své zaměstnance bytu, který jest přístupný toliko prostorami náležejícími k jeho podniku;

12. potřebuje-li pronajimatel bytu nutně sám pro sebe a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který soud uzná za dostatečný;

13. potřebuje-li pronajimatel bytu nutně pro své ženaté nebo vdané děti a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který soud uzná za přiměřený, ač nenabyl-li domu koupí nebo směnou po 1. listopadu 1918. Při posuzování přiměřenosti náhradního bytu nezáleží na výpravě dosavadního bytu;

14. potřebuje-li vlastník domu nutně sám pro sebe bytu, z něhož se po 1. srpnu 1914 vystěhoval, ač nenabyl-li domu koupí nebo směnou po 1. listopadu 1918;

15. chce-li se vlastník domku o jednom nebo dvou bytech nastěhovati na trvalo do svého domku, jehož vlastnictví nabyt před vyhlášením tohoto zákona;

16. jde-li o dům obce, okresu, župy, země nebo státu, opatřil-li vlastník domu nájemníkovi dostatečný byt náhradní;

17. zaniklo-li živnostenské oprávnění nájemníkovo k provozování živnosti v najatých místnostech. Z tohoto důvodu lze dáti výpověď jen z místností užívaných k provozování živnosti, které nejsou částí bytu;

18. jde-li o nájemníka, který přiznal jmění podle zákona o dávce z majetku a přírůstku na majetku ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 Sb. z. a n., pokud se týče podle nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 424 Sb. z. a n., aspoň 1,000.000 Kč, je-li nájemníkem fysická osoba, neb aspoň 15,000.000 Kč, je-li nájemníkem společnost, povinná dávkou z majetku podle § 42, č. 1 a 2, cit. zákona, nebo kterému byla z takového jmění dávka pravoplatně uložena, a není v téže obci vlastníkem domu aspoň o takovém počtu místností, kolik jich má najato, kterého nabyt před 1. listopadem 1918, nebo pro který bylo po tomto dni uděleno úřední povolení stavební. Fysické osobě může z tohoto důvodu býti dána výpověď jen z bytu, společností z bytů a místností, užívaných k výdělečné činnosti v ústředí. U cizozemských společností pokládá se za ústředí jejich sídlo v tuzemsku podle platných ustanovení daňových.

(³) Byla-li připuštěna výpověď z důvodů uvedených v odst. 2., pod č. 10 až 15, jest povinen pronajimatel vypovězenému nájemníkovi znovu

pronajmouti byt nebo jinou místnost a nahraditi mu zaviněnou škodu, nebude-li jich do 4 neděl po uprázdnění použito k účelu, pro který výpověď byla povolena. Do této lhůty se nepočítá doba potřebná k úpravě místností, bylo-li s úpravou začato nejdéle do 14 dní po uprázdnění místnosti a je-li v ní řádně pokračováno.

§ 2. — (1) Smlouvy nájemní a podnájemní, učiněné na určitou dobu před 3. květnem 1920, zanikají projitím času, jestliže před uplynutím nájemní doby, a to ve výpovědní lhůtě zvláštními předpisy stanovené nebo v místě obvyklé, buď nájemník prohlásí, že v nájmu nechce pokračovati, anebo pronajimatel dá se svolením soudu podle § 1 výpověď. Výpovědi této není potřebí při skladištích, jde-li o stavbu podle § 1, odst. 2., č. 9. Jinak obnovuje se smlouva nájemní a podnájemní na neurčitou dobu s výpovědní lhůtou zvláštními předpisy stanovenou nebo v místě obvyklou.

(2) Ustanovení předchozího odstavce nelze užiti na smlouvy nájemní a podnájemní, učiněné na určitou dobu o místnostech, na které se nevztahovala nařízení o ochraně nájemníků, uvedená v § 33 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 Sb. z. a n., prokáže-li pronajimatel, že je znovu jinak pronajal již před vyhlášením tohoto zákona.

(3) Smlouvy nájemní a podnájemní učiněné na určitou dobu po 3. květnu 1920 pokládají se po dobu platnosti tohoto zákona za učiněné na neurčitou dobu s výpovědní lhůtou zvláštními předpisy stanovenou nebo v místě obvyklou. Na výpověď pronajimatelovu jest užiti ustanovení § 1 s tím obmezením, že před uplynutím smluvené doby nájemní může pronajimatel vypověděti smlouvu takovou jen z důvodů uvedených v § 1, odst. 2., č. 1. až 5., 7., 8. a 9., a v § 3, odst. 2.

(4) Ustanovení předchozího odstavce nevztahují se na smlouvy nájemní a podnájemní, učiněné na určitou dobu kratší 3 měsíců, leč by nájemník užíval bytu se svolením pronajimatelovým déle 3 měsíců.

§ 3. — (1) Po dobu účinnosti tohoto zákona může pronajimatel žádati zrušení nájemní smlouvy bez výpovědi jen, zneužívá-li nájemník bytu ke značné škodě pronajimatelově, nebo musí-li se pronajaté stavení z nařízení stavebního úřadu znovu stavěti nebo zbořiti.

(2) Z těchto důvodů může býti také dáno svolení k výpovědi podle § 1.

§ 4. — (1) Chce-li pronajimatel dáti výpověď, učiní to písemně nebo protokolárním návrhem u okresního soudu, v jehož obvodu jest byt. V návrhu buď uveden mimo byt a dobu, na kterou se dává výpověď, důvod zamýšlené výpovědi a nabídnuto jeho osvědčení. Při výpovědi z důvodu uvedeného v § 1, odst. 2., čís. 18, nesmí býti výpovědní lhůta kratší jednoho roku. K jiným důvodům nemůže býti v řízení přihlíženo.

(2) Soud, vyslechna při nařízeném roku strany, provede v nesporném řízení potřebná šetření a vysloví usnesením, zdali připouští výpověď; současně rozhodne u útratách. V usnesení, jímž soud připouští výpověď, udá zároveň určitě čas, kdy nájem nebo podnájem se skončí, a nařídí nájemníkovi s pohrůzkou exekuce, aby odevzdal byt v určeném čase. Uplynula-li již v době, kdy soud povoluje výpověď, smluvená nebo zvláštními předpisy stanovená nebo v místě obvyklá lhůta výpovědní, určí soud čas, kdy nájem nebo podnájem se skončí, při nájmu na neurčitou dobu tak, jako by výpověď byla dána v nejbližší výpovědní lhůtě, ač nebyla-li navrhována výpověď pro lhůtu ještě pozdější, a při nájmu na určitou dobu tak, aby nájemník měl k vyklizení přiměřenou lhůtu.

(3) Svolení k výpovědi z důvodu § 1, odst. 2., čís. 1, může soud odepřiti, zaplatí-li nájemník nejpozději před skončením jednání dlužné nájemné.

(4) Řízení provede soudce, jenž jest jinak povolán rozhodovati v nájemních sporech.

(5) Do usnesení lze podati stížnost do 8 dnů od jeho doručení ke sborovému soudu I. stolice. Jiný opravný prostředek jest vyloučen. Usnesení, nabylo-li právní moci, nahrazuje platnou výpověď.

§ 5. — (1) Byla-li výpověď připuštěna z důvodů § 1, odst. 2., čís. 1 až 8, nebo z důvodu čís. 9, pokud jde o pronájem jiných místností než bytů, nebo nebyla-li připuštěna proto, že nájemník před skončením jednání zaplatil nájemné, jest nájemník povinen nahraditi útraty výpovědi a soudního řízení včetně útrat právního zastoupení pronajímateli, jinak jest pronajímatel povinen nahraditi tyto útraty nájemníkovi.

(2) O útratách řízení opravného platí zásady sporného řízení.

§ 6. — (1) Po smrti nájemníkově vstupují v nájemní smlouvu jeho dědicové, kteří, nemajíce vlastního bytu, bydlili v jeho bytě v době jeho smrti.

(2) Opustí-li nájemník společnou domácnost, kterou sdílel se svou rodinou, a společný byt, přecházejí práva a povinnosti nájemníka na příslušníky jeho rodiny, neprohlásí-li do týdne, že nechtějí pokračovati v poměru nájemním.

§ 7. — (1) Předchozí ustanovení vztahují se také na pachtovní smlouvy o provozování živností v najatých místnostech.

(2) Účinnost ustanovení §§ 1 až 6 a ustanovení odst. 1. tohoto paragrafu nemůže býti vyloučena neb obmezena smlouvou stran.

O n á j e m n é m.

§ 8. — (1) Zvýšení nájemného z bytů, jednotlivých částí bytu a jiných místností jest obecně přípustno jen v mezích §§ 9 a 10.

(2) Pro obecně přípustné zvýšení nájemného jest rozhodno základní nájemné, t. j. nájemné i s vedlejšími poplatky, které bylo smlouveno 1. srpna 1914 nebo při pozdějším prvním pronájmu.

(3) Bylo-li nájemné pro berní rok 1915 (berní období 1915/1916) nebo pozdější berní rok prvního pronájmu uvedeno částkou nižší, než pronajímatel uplatňuje, může se toto vyšší nájemné jen tehdy vzítí za základ přípustného zvýšení, prokáže-li pronajímatel, že u příslušné berní správy svá původní přiznání opravil.

(4) Jde-li o byty, jež 1. srpna 1914 nebo při pozdějším prvním pronájmu přenechány byly k užívání za nepřiměřenou úplatu, jež při vyměřování daně činžovní nebyla uznána, nutno při stanovení základny zvýšení vycházeti od činžovní hodnoty, jež byla pro berní rok 1915 (berní období 1915/1916) nebo pozdější berní rok ku vyměření daně činžovní stanovena.

(5) K obecně přípustnému zvýšení nájemného podle ustanovení §§ 9 a 10 není potřebí zvláštních důvodů.

§ 9. — (1) Měl-li nájemník při počátku působnosti tohoto zákona místnosti již najaty, jest obecně přípustno zvýšení nájemného od nájemního období následujícího po vyhlášení zákona

a) u menších bytů a jednotlivých částí bytu, než které jsou uvedeny pod lit. b), na částku nepřevyšující základní nájemné o 20%,

b) u bytů a jednotlivých částí bytu, obsahujících 2 obytné místnosti a kuchyni, nečítajíc pokojíky pro služebné a ostatní příslušenství, na částku nepřevyšující základní nájemné o 40%,

c) u bytů větších, než které jsou uvedeny pod lit. b), a u jiných místností, mimo místnosti uvedené pod lit. d), na částku nepřevyšující základní nájemné o 60%,

d) u místností, užívaných k výdělečné činnosti, které nejsou částí bytu,

na částku nepřevyšující základní nájemné o 30%, jde-li o malé provozovny,

na částku nepřevyšující základní nájemné o 40%, jde-li o střední provozovny,

na částku nepřevyšující základní nájemné o 60%, jde-li o velké provozovny,

(²) Pronajímají-li se místnosti po počátku působnosti tohoto zákona novému nájemníku, jest obecně přípustno zvýšení nájemného od nájemního období následujícího po vyhlášení zákona

a) u menších bytů a jednotlivých částí bytu, než které jsou uvedeny v odst. 1., lit. b), na částku nepřevyšující základní nájemné o 50%,

b) u bytů a jednotlivých částí bytu uvedených v odst. 1., lit. b) a c), na částku nepřevyšující základní nájemné o 70% a u jiných místností uvedených v odst. 1., lit. c), na částku nepřevyšující základní nájemné o 80%,

c) u místností užívaných k výdělečné činnosti, které nejsou částí bytu, na částku nepřevyšující základní nájemné o 40%, jde-li o malé provozovny,

na částku nepřevyšující základní nájemné o 50%, jde-li o střední provozovny,

na částku nepřevyšující základní nájemné o 80%, jde-li o velké provozovny,

(³) Mimo zvýšení uvedené v odst. 1. jest od 1. srpna 1924 obecně přípustno další zvýšení nájemného o 20% základního nájemného u bytů o 5 nebo více obytných místnostech, je-li počet dospělých osob byt obývajících, nečítaje osoby služebné, menší než počet obytných místností zmenšený o jednu. Nedospělí členové domácnosti čítají se vždy dva a při lichém počtu také zbývající jeden člen za dospělou osobu. Za obytné místnosti nepokládají se kuchyně, spíže, koupelny, verandy, pokoje pro služebné a ostatní vedlejší příslušenství a místnosti, kterých majitel bytu potřebuje k vykonávání svého povolání.

§ 10. — (¹) Nájemníku, kterému byla podle posledního předpisu předepsána buď

a) daň z příjmu (dôchodková) z poplatného příjmu přes 60.000 Kč nebo

b) daň výdělková podle II. hlavy zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z. (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi daň zárodková podniků veřejně účtujících podle zák. čl. VIII. z r. 1909 a zák. čl. XXXIV. z r. 1916) z poplatného výnosu přes 250.000 Kč,

může být zvýšeno nájemné na částku nepřevyšující základní nájemné o 120%. Rozhodným je poslední předpis, který nabyl právní moci, leč by poplatný příjem (výnos) podle pozdějšího předpisu, který nenabyl ještě právní moci, byl nižší.

(²) Z důvodu uvedeného v odst. 1. pod lit. a) lze nájemné zvýšiti jen z bytů a jednotlivých částí bytu a z důvodu uvedeného v odst. 1. pod lit. b) jen z místností užívaných k výdělečné činnosti v ústředí, které nejsou částí bytu. O cizozemských společnostech platí ustanovení § 1, odst. 2., čís. 18, poslední věta.

(³) Berní správy jsou povinny k dotazu soudu sděliti, zda poplatný příjem (výnos) nájemníkův podle rozhodného posledního předpisu převyšuje částku uvedenou v odst. 1. či nic.

§ 11. — (¹) O tom, je-li provozovna podle § 9, odst. 1., lit. d), a odst. 2., lit. c), malá, střední nebo velká, rozhodne, nedohodnou-li se strany, soud, přihlížející k její velikosti, ke způsobu jejího užívání a k rozsahu podniku,

vyžádaje si dobré mínění obchodní a živnostenské komory, v jejímž obvodu je sídlo soudu.

(2) Platí-li se jednotné nájemné z bytu a místností užívaných k výdělečné činnosti, které nejsou částí bytu, a nedohodnou-li se strany, jaká část nájemného připadá na byt a jaká na místnosti ostatní, rozhodne o tom soud podle okolností případu, vyžádaje si, uzná-li toho potřebu, dobré mínění obchodní a živnostenské komory, v jejímž obvodu je sídlo soudu.

§ 12. — (1) Nad míru uvedenou v §§ 9 a 10 smí být zvýšeno nájemné jen z důvodů uvedených v odstavcích 2. až 5., a to, nedojde-li k dohodě, jen uzná-li okresní soud, v jehož obvodu jest byt, zvýšení přípustným.

(2) Zvýšení nájemného jest přípustno o tolik, oč vzrostly výlohy pronajimatelovy

1. zvýšením veřejných dávek z domu nebo z nájemného zapravovaných nebo zavedením nových veřejných dávek, vyjímaje dávku z majetku a z přírůstku na majetku,

2. zvýšením pravidelných ročních výloh za

a) dostatečné osvětlování schodiště a chodeb domu,

b) vodoměr, plynoměr a elektroměr,

c) čištění domovní stoky,

d) čištění žumpy,

e) vymetání komínů a za

f) odvážení popele a smetí z domu,

3. zvýšením úrokové míry a vedlejších poplatků nebo jinými platy z knihovních pohledávek, které vázly na domě 1. srpna 1914, pokud jest zvýšení odůvodněno všeobecným stoupanutím hypotekární úrokové míry,

pokud zvýšení pod čís. 1 až 3 uvedené nastalo po 1. srpnu 1914 nebo po pozdějším prvním pronájmu. Jsou-li pro výlohy uvedené pod čís. 2 a 3 veřejně vyhlášeny sazby, jest zvýšení nájemného přípustné jen o částku vypočítanou podle těchto sazeb, leč že byly výlohy nižší,

4. nákladem učiněným na občasně nebo mimořádně nutné opravy a obnovy domu, provedené po 3. květnu 1920; z tohoto důvodu jest zvýšení nájemného přípustno jen na dobu, která stačí, aby se náklad umožil ve lhůtě, po které bude pravděpodobně třeba stejnou opravu neb obnovu zase provést. Pronajimatel může žádati před provedením oprav a obnov, aby soud vyslovil v nesporném řízení, že jsou nutny.

(3) Pokud částky, o které jest podle ustanovení odst. 2. zvýšení nájemného přípustné, nesmějí být podle platných předpisů započítány do vyměřovacího základu daně činžovní, nesmí pronajimatel brát v počet vyšší náklad na dani a přírážkách vypadající na zvýšené nájemné.

(4) K úhradě nákladu spojeného se zdražením ústředního topení a užívání zdviže lze nájemné přiměřeně zvýšiti, ale za užívání zdviže jen osobám, které jí používají nebo na její používání činí nárok.

(5) K úhradě nákladů, jež byly učiněny k žádosti nájemníkově v jeho bytě, jest přípustno přiměřené zvýšení nájemného na dobu, která stačí, aby se náklady v přiměřené lhůtě umožily, ledaže byly nutny, aby byt byl udržen v užitelném stavu.

(6) Zvýšení nájemného nesmí pro jednotlivý byt činiti více, než na něj připadá z úhrnné částky zvýšení podle poměru nájemného z jednotlivého bytu k součtu nájemného ze všech bytů placeného v době rozvrhu a nájemních hodnot neprónajatých součástí domu, položených za základ poslednímu daňovému předpisu.

(7) Zvýšení nájemného není přípustno z důvodu, že se mimo výlohy uvedené v odst. 2., čís. 2, zvýšily také ostatní pravidelné roční výlohy,

spojené s udržováním a správou domu, ani že pominulo dočasné osvobození od daně nebo dočasná úleva daňová, ani že se zvýšila daň činžovní v důsledku obecně přípustného zvýšení nájemného podle §§ 9 a 10.

(8) Obce, v nichž je sídlo okresního soudu a berní správy (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi finančního ředitelství), jsou povinny a ostatní obce oprávněny, podle návrhu berní správy (finančního ředitelství) vyhlásiti, do jaké míry a od které doby jest přípustno zvýšení nájemného v obci z důvodů uvedených v odst. 2., čís. 1 a 2.

(9) Nařízením vlády mohou býti vydány směrnice pro určení doby, která stačí, aby se náklad uvedený v odst. 2., čís. 4, a v odst. 5. v přiměřené lhůtě umořil. Výpočtu budiž položena za základ 6% míra úroková.

§ 13. — Za užívání zařízení bytu, daného v nájem, a jiná smluvená plnění, smí býti smluvna pouze přiměřená úplata; tato úplata smí se přiměřeně zvýšiti, pokud je to v daném případě zvláště odůvodněno.

§ 14. — Byla-li o bytech, skládajících se mimo kuchyně a obytné pokojíky pro služebné ze 4 nebo více obytných místností, neb o místnostech užívaných k výdělečné činnosti, které nejsou částí bytu, po vyhlášení tohoto zákona učiněna smlouva na určitou dobu aspoň 3 let, nevztahují se na ně ustanovení §§ 8 až 12.

§ 15. — Zvýšení nájemného jest účinné od nejbližšího nájemního období, ač není-li zvýšení nájemného z důvodů uvedených v § 12, odst. 2., čís. 1 a 2, přípustno již od dřívějšího dne.

§ 16. — (1) Podnájemné s vedlejšími poplatky nesmí býti větší než nájemné s vedlejšími poplatky, které platí nájemník, a byla-li dána jen část bytu do podnájmu, než poměrná část nájemného s vedlejšími poplatky, vy-padající na část danou do podnájmu.

(2) Ke zvýšení podnájemného nad procento, o které bylo přípustně zvýšeno nájemné nájemníkovi, jest potřebí svolení soudu.

(3) Ustanovení § 13 jest užití také na podnájem.

(4) Nájemník jest k žádosti vlastníka domu povinen učiniti mu o každém podnájmu oznámení a zároveň udati jméno a povolání podnájemní-kovo, výši podnájemného a výši úplaty za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění.

§ 17. — (1) Pronajimatel, pronajímaje byt, jest povinen udati na požádání nájemníkovi, jaké nájemné bylo z bytu smluvno 1. srpna 1914 nebo při pozdějším prvním nájmu.

(2) Žádá-li nájemník vyšší podnájemné, než jak je připouštěl § 16, odst. 1. až 3., musí prokázati svolení soudu, že požadované zvýšení jest přípustné.

§ 18. — Pronájem nebo postoupení bytu s podmínkou, že nájemník koupí zařízení bytu, jest zapovězen. Co bylo z tohoto důvodu plněno, může býti požadováno zpět se zákonnými úroky.

§ 19. — Nájemné neb podnájemné i s vedlejšími poplatky a jiné úplaty smějí býti smluveny a placeny jen v penězích měny ustanovené zákonem ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 Sb. z. a n. Smlouvy tomu odporující jsou zapovězeny.

§ 20. — (1) Dohoda o nájemném neb o úplatě za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění neb o podnájemném může býti platně učiněna jen potud, pokud smluvené nájemné nebo jiná úplata neodporují ustanovením tohoto zákona nebo pokud nebudou jinak upraveny rozhodnutím soudu podle § 22.

(2) Zapovězena jsou veškerá právní jednání, kterými dosavadní nájemník nebo jiný uživatel bytu dává sobě nebo někomu jinému něco poskytovatí nebo slibovatí za postoupení bytu nebo v souvislosti s tím, nebo

kterými pronajímatel dává poskytovatí nebo slibovatí mimo nájemné sobě nebo někomu jinému něco za to, že pronajímá byt, nebo kterými si někdo dává poskytovatí nebo slibovatí nepřiměřenou odměnu za zprostředkování nájmu.

(³) Co bylo plněno proti ustanovením odst. 1. a 2., může býti požadováno zpět se zákonnými úroky. Tohoto nároku na vrácení nelze se předem zříci. Nárok na vrácení promlčuje se do 6 měsíců od zrušení nájemní smlouvy.

§ 21. — (¹) O tom, je-li přípustno zvýšení nájemného podle § 12 neb úplaty za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění podle § 13 nebo podnájemného podle § 16, rozhoduje soud, v jehož obvodu jest byt, k písemnému nebo protokolárnímu návrhu pronajímatelovu nebo nájemníkovu.

(²) O zvýšení nájemného podle §§ 9 a 10 rozhoduje soud v odst. 1. uvedený k návrhu pronajímatelovu nebo podnájemníkovu jen, neshodnou-li se strany o základním nájemném podle § 8 neb o jiných podmínkách zvýšení nájemného.

(³) Pronajímatel musí předložití průkaz o nájemném, které bylo smluveno 1. srpna 1914 nebo při pozdějším prvním pronájmu, a navrhuje-li zvýšení, uvéstí ve svém návrhu dosavadní nájemné nebo jinou úplatu a odůvodnití podrobným výpočtem požadované zvýšení.

§ 22. — (¹) Soud přezkouší na návrh nájemníkův nebo pronajímatelův úmluvy o zvýšení nájemného nad míru uvedenou v §§ 9 a 10, o úplatě za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění podle § 13 a o podnájemném podle § 16. O tom, je-li podnájemné neb úplata placená podnájemníkem za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění podle §§ 16 a 13 přiměřená, rozhoduje soud i k návrhu vlastníka domu.

(²) Soud jest pak oprávněn, vyslechna strany, podle výsledku vyšetření upravití přiměřeně v mezích tohoto zákona nájemné nebo podnájemné neb úplatu za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění, s účinkem od nejbližšího nájemního období.

(³) K žádosti nájemníka, jemuž bylo nájemné zvýšeno podle § 10, může soud upravití nájemné na míru přípustnou podle § 9, prokáže-li nájemník, že podle pozdějšího předpisu nemá poplatného příjmu (výnosu) uvedeného v § 10, odst. 1.

§ 23. — (¹) Byl-li soud požádán, aby rozhodl podle §§ 21 nebo 22, obešle strany, podotkna, že věc projedná a o ní rozhodne, i když se strany/osobně nedostaví. Jednání buď provedeno pokud možno do 14 dnů po učiněném návrhu.

(²) Obeslané osoby jsou povinny přijítí nebo k jednání vyslatí plnomocníka s věcí náležitě obeznalého, jakož i dátí podle pravdy vysvětlení o určitých otázkách soudem označených.

(³) Soud provede v nesporném řízení šetření pro rozhodnutí potřebná, vyslechna, je-li toho třeba, znalce a přihlížeje k okolnostem, které v daném případě jsou podle ustanovení zákona rozhodny pro přípustné zvýšení.

(⁴) Vyslovil-li již soud, že zamýšlené opravy a obnovy podle § 12, odst. 2., č. 4, jsou nutny, nelze v řízení podle §§ 21 nebo 22 namítati, že nutny nebyly.

(⁵) V případech složitějších může soud výpočet přípustného zvýšení svěřití znalci, jehož útraty hradí každá strana z polovice. Jinak platí o útratách zásady řízení sporného s výjimkou útrat právního zastoupení, jež hradí každá strana ze svého.

§ 24. — Do rozhodnutí soudu podle § 12, odst. 2., č. 4, a §§ 21 a 22 lze

podati stížnost do 14 dnů od jeho doručení ke sborovému soudu I. stolice. Další opravný prostředek je vyloučen.

§ 25. — Závisí-li rozhodnutí právního sporu o zaplacení nájemného nebo rozhodnutí o přípustnosti výpovědi zcela nebo částečně na tom, je-li přípustné zvýšiti nájemného podle §§ 9, 10 a 12 neb úplaty za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění podle § 13 nebo podnájemného podle § 16, nebo jsou-li přiměřené úplata za užívání zařízení bytu a jiná smluvená plnění podle § 13 nebo podnájemné podle § 16 čili nic, přeruší soud řízení, nebylo-li již o věci rozhodnuto, a vyžádá si toto rozhodnutí.

V e ř e j n á o z n á m e n í o b y t e c h .

§ 26. — Oznamuje-li kdo veřejně byt, který chce pronajati, musí jej v oznámení přesně označiti. Oznámení nesmí obsahovati vyzvání, aby byly podávány nabídky s označením ceny.

§ 27. — Kdo hledá byt veřejným oznámením, nesmí v něm slibovati odměnu tomu, kdo jej nabídne neb opatří.

T r e s t n í u s t a n o v e n í .

§ 28. — Kdo učiní údaje, k nimž jest podle tohoto zákona povinen, nespřímně nebo neúplně nebo vůbec jich neučiní nebo jinak tento zákon obchází, kdo se dopustí jednání, která jsou podle tohoto zákona zapovězena, nebo kdo činí veřejná oznámení odporující ustanovením §§ 26 a 27, buď potrestán, nejde-li o činy přísněji trestné, politickým úřadem (administrativní policejní vrchností) I. stolice a tam, kde jest státní policejní úřad, tímto úřadem peněžitou pokutou do 20.000 Kč ve prospěch místního chudinského fondu nebo vězením (uzamčením) do 6 měsíců. Tyto tresty mohou býti také zároveň uloženy.

V š e o b e c n á u s t a n o v e n í .

§ 29. — Protokoly a podání v řízení soudním podle tohoto zákona podléhají poplatkům stanoveným pro řízení nesporné; z usnesení jest zaplatiti poplatek, rovnající se polovičnímu rozsudečnému [saz. pol. 6, A), a) a E), a) vyhlášky min. fin. ze dne 22. března 1922, čís. 123 Sb. z. a n., a §§ 14 a 15 zák. čl. XLIII. z r. 1914].

§ 30. — Ustanovení o bytech v tomto zákonu vztahují se, pokud není jinak ustanoveno, také na jednotlivé části bytu a jakékoliv jiné místnosti, které jsou předmětem nájemní nebo podnájemní smlouvy.

§ 31. — ⁽¹⁾ Zákon tento se nevztahuje:

1. na domy, jakož i na přestavby, přístavby a nástavby domů, pro něž bylo uděleno nebo se udělí úřední povolení stavební po 27. lednu 1917, na Slovensku a Podkarpatské Rusi po 12. listopadu 1916, a v jiných domech na místnosti, které byly teprve po vyhlášení tohoto zákona nově zřízeny a pronajaty.

2. v obcích s méně než 2000 obyvateli na částí bytu vlastníka domu, které se po vyhlášení tohoto zákona pronajmou,

3. na domy a objekty, které jsou ve vlastnictví nebo správě železnic nebo železničních fondů,

4. na smlouvy nájemní a pachtovní uvedené v § 1 zákona ze dne 17. února 1922, čís. 88 Sb. z. a n.,

5. na byty skládající se mimo kuchyně a obytné pokoje pro služebné ze 4 nebo více obytných místností, které se po počátku působnosti tohoto zákona pronajímají novému nájemníkovi, s výjimkou bytů zajištěných podle § 13 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 Sb. z. a n., o mimořádných opatřeních bytové péče, ve znění zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 87 Sb. z. a n.,

6. na výkon živnostenského oprávnění ku přechovávání cizinců.

(²) Osobám, kterým byly pronajaty náhradní byty nebo jiné místnosti podle ustanovení § 1, odst. 2., č. 9, 12, 13 a 16 tohoto zákona nebo podle §§ 9 a 20, odst. 2., zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 Sb. z. a n., může býti dána výpověď jen podle ustanovení §§ 1 až 3, i když jde o místnosti, na které se jinak ustanovení tohoto zákona o výpovědi nevztahují.

(³) Osobám, kterým byly pronajaty náhradní byty podle ustanovení § 9 zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 Sb. z. a n., smí býti zvýšeno původně smluvené nájemné jen podle ustanovení tohoto zákona. Jde-li o takové náhradní byty v domech, přestavbách, nástavbách nebo přístavbách, pro něž bylo uděleno úřední stavební povolení po 27. lednu 1917, na Slovensku a Podkarpatské Rusi po 12. listopadu 1916, jest pro obecně přípustné zvýšení nájemného rozhodně nájemné, které bylo původně smluveno; bylo-li smluveno teprve po 3. květnu 1920, je rozhodně původně smluvené nájemné snižené o 20%.

§ 32. — Soudem příslušným podle §§ 1, 4, 12, 21 a 22 tohoto zákona jest v obvodu hlavního města Prahy, stanoveném zákonem ze dne 6. února 1920, č. 114 Sb. z. a n., kterým se sousední obce a osady slučují s Prahou, okresní soud pro Staré Město-Josefov, v obvodu zemského hlavního města Brna, stanoveném zákonem ze dne 16. dubna 1919, čís. 213 Sb. z. a n., o sloučení sousedních obcí s Brnem, okresní soud Brno-město.

§ 33. — Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1924 a pozbude jí dnem 30. dubna 1925.

§ 34. — Provéstí tento zákon náleží ministru sociální péče v dohodě s ministry spravedlnosti a financí.

(Vyhlášen v částce 46. Sb. z. a n. dne 30. dubna 1924.)

Zákon ze dne 25. dubna 1924, č. 86, kterým se prodlužuje platnost zákona ze dne 26. dubna 1923, č. 86 Sb. z. a n., o odkladu exekučního vyklizení místností.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1. — Platnost zákona ze dne 26. dubna 1923, č. 86 Sb. z. a n., o odkladu exekučního vyklizení místností, prodlužuje se do 30. dubna 1925 s tou změnou, že ustanovení § 3, č. 2, zní:

»2. byla-li nájemníkovi dána výpověď z důvodů uvedených v § 1, odst. 2., č. 2 až 8, zákona ze dne 25. dubna 1924, č. 85 Sb. z. a n., o ochraně nájemníků, nebo byla-li dána výpověď nebo zrušena nájemní smlouva z důvodů, uvedených v § 3 téhož zákona;«

§ 2. — (¹) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. května 1924.

(²) Provéstí jej náleží ministru spravedlnosti v dohodě s ministry sociální péče a vnitra.

(Vyhlášen v částce 46. Sb. z. a n. dne 30. dubna 1924.)

Vládní nařízení ze dne 3. května 1924, č. 96, o finanční podpoře stavebního ruchu podle §§ 4, 5 a 6 zákona ze dne 7. března 1924, č. 58 Sb. z. a n.

Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 7. března 1924, č. 58 Sb. z. a n., o stavebním ruchu:

§ 1. — Ustanovení vládního nařízení ze dne 19. července 1923, čís. 160 Sb. z. a n., o finanční podpoře stavebního ruchu podle hlavy VI. a VII. zákona ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 Sb. z. a n., jest užiti se změnami v ná-

sledujících paragrafech uvedenými i na finanční podporu stavebního ruchu podle §§ 4, 5 a 6 zákona ze dne 7. března 1924, čís. 58 Sb. z. a n.

§ 2. — ⁽¹⁾ Finanční podporu podle §§ 4, 5 a 6 zák. č. 58/1924 Sb. z. a n. lze udělit na stavby obytných domů,

a) s nimiž bylo započato v roce 1923, ale u nichž do konce roku 1923 nebyly vyzděny základy a sklepy do úrovně podlahy přízemku, nebo nevyzdívají-li se ani základy, ani sklepy, u nichž nebylo dosaženo rovnosti jednoho patra, bude-li v nich v roce 1924 řádně a nepřetržitě pokračováno, a budou-li do konce roku 1924 dokončeny, předpokládajíc, pokud nejde o stavby v obcích uvedených v § 15, odst. 1., vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n., že byla podána žádost za podporu do 30. června 1923;

b) s nimiž nebylo začato do konce roku 1923, pro něž však byla již v r. 1923 podpora udělena, nebo pro něž byla aspoň podána žádost za podporu, a to pokud jde o stavby v obcích uvedených v § 15, odst. 1., cit. nařízení, do 31. prosince 1923, a pokud jde o stavby v ostatních obcích, do 30. června 1923, budou-li zahájeny do 30. dubna 1924 a dokončeny do konce roku 1924;

c) s nimiž bylo v roce 1923 začato v obcích, které nejsou uvedeny v § 15, odst. 1., cit. nařízení, pro něž však nebylo žádáno za podporu do 30. června 1923, ale jen v případech zvláštního zření hodných, a budou-li dokončeny do konce roku 1924;

d) pro které bude ve veřejném zájmu, nebo jde-li o znovuzřízení obytného domu zničeného nebo poškozeného živelní pohromou, vládou povolena podpora, budou-li zahájeny do 30. června 1924 a dokončeny do konce roku 1925.

⁽²⁾ Za začátek nebo zahájení stavby ve smyslu tohoto nařízení jest považovati srovnání povrchu staveniště, pokud ho bylo potřebí ku provádění dalších prací, a nejméně úplné vykopání sklepů, neb u staveb, u nichž není třeba sklepů kopati, úplné vykopání základů v celé půdorysné ploše, nebo nevyzdívají-li se ani základy, ani sklepy, bude-li aspoň počato se zděním v části půdorysu.

⁽³⁾ Pouhé opatření a svezení materiálu na stavební pozemek nelze považovati za začátek nebo zahájení stavby.

§ 3. — Na úpravy budov, vyjímajíc úpravy budov poškozených živelní pohromou, a na provisorní stavby nelze podporu udělit.

§ 4. — ⁽¹⁾ Finanční podporu na stavby v § 2, lit. a), c) a d), uvedené lze udělit jen stavebníkům, kteří, pokud ještě nepodali žádost za podporu, podají ji do 30. června 1924, jde-li o stavby uvedené v § 2, lit. a) a c), nebo do 31. srpna 1924, jde-li o stavby uvedené v § 2, lit. d).

⁽²⁾ Na stavby v § 2, lit. a) nebo b), uvedené, na které byla před 1. lednem 1924 již podpora udělena, jež stala se však bezúčinnou, poněvadž stavební postup, jak jej ustanovuje prováděcí nařízení k zákonu, podle něhož byla podpora udělena, nebyl dodržen, lze udělit podporu jen, bude-li podána pro ně nová žádost za podporu podle zák. č. 58/1924 Sb. z. a n., a to do 30. června 1924.

⁽³⁾ Byla-li žádost za podporu na stavby v obcích, které nejsou uvedeny v § 15, odst. 1., vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n., již zamítnuta z toho důvodu, že nebyla podána do 30. června 1923, nebo že sice byla podána včas, ale nebyla doložena podle ustanovení §§ 58 a 59 cit. nařízení, lze, bylo-li se stavbou v roce 1923 aspoň začato po rozumu § 2, odst. 2., v případech zvláštního zření hodných udělit podporu, jen bude-li pro ně podána nová žádost za podporu do 30. června 1924.

§ 5. — Způsoby finanční podpory podle §§ 5 a 6 zák. čís. 58/1924 Sb. z. a n. jsou:

1. převzetí státní záruky za zápůjčky podle § 27, odst. 1., č. 1., zák. č. 35/1923 Sb. z. a n.,

2. příspěvek po dobu 25 let na zúročení a úmor stavebního nákladu podle § 27, odst. 1., č. 2., cit. zákona,

3. převzetí státní záruky za zápůjčku na část stavebního nákladu a příspěvek na zbytek stavebního nákladu podle § 27, odst. 1., č. 3., cit. zákona.

§ 6. — ⁽¹⁾ Zápůjčka státem zaručená smí činiti:

1. u staveb domů s malými byty, prováděných stavebními sdruženími obecně prospěšnými, obcemi, okresy, župami a sociálně-pojišťovacími ústavy, bez ohledu na počet bytů v domě, jde-li o stavbu uvedenou v § 2, lit. a), 55%, a jde-li o stavbu uvedenou v § 2, lit. b) a d), 45% stavebního nákladu, z něhož se podle §§ 21 až 24 vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n. vyměřuje podpora;

2. u staveb jiných osob, než které jsou uvedeny pod č. 1., a u staveb osob uvedených pod č. 1., které nelze považovati za domy s malými byty, jde-li o stavbu uvedenou v § 2, lit. a), 40% při domech o 1 až 4 bytech a 45% při domech o 5 nebo více bytech, a jde-li o stavbu uvedenou v § 2, lit. b) a d), bez ohledu na počet bytů v domě 35% stavebního nákladu, z něhož se podle §§ 21 až 24 vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n. vyměřuje podpora.

⁽²⁾ Jde-li o stavbu, uvedenou v § 2, lit. c), smí zaručená zápůjčka činiti podle stavu prací dne 31. prosince 1923 a podle jiných okolností případu, zejména podle potřeby podpory vzhledem k majetkovým poměrům a důchodům stavebníkovým, nejvýše, jak ustanovuje § 31, I., čís. 1., vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n., a nejméně, jak ustanovuje předchozí odstavec.

⁽³⁾ U nájemních domů obytných s 5 nebo více byty, stavěných stavebními sdruženími obecně prospěšnými, smí býti zaručená zápůjčka tak veliká, aby spolu s předcházející nezaručenou zápůjčkou dosahovala nejvýše 92% stavebního nákladu, z něhož se podle §§ 21 až 24 vlád. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n. vyměřuje podpora, zaváže-li se vlastník domu k náhradě podle § 8.

§ 7. — ⁽¹⁾ Příspěvek po dobu 25 let na zúročení a úmor stavebního nákladu činí:

1. u staveb domů s malými byty osob uvedených v § 6, odst. 1., čís. 1., bez ohledu na počet bytů v domě, jde-li o stavbu, uvedenou v § 2, lit. a), ročně 2½%, a jde-li o stavbu, uvedenou v § 2, lit. b) a d), ročně 2⅓% stavebního nákladu, z něhož se podle §§ 21 až 24 vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n. vyměřuje podpora;

2. u staveb jiných osob, než které jsou uvedeny v § 6, odst. 1., čís. 1., a u staveb osob, uvedených pod čís. 1., které nelze považovati za domy s malými byty, jde-li o stavbu, uvedenou v § 2, lit. a), ročně 1¾% při domech o 1 až 4 bytech a 2⅓% při domech s 5 nebo více byty, a jde-li o stavbu, uvedenou v § 2, lit. b) a d), bez ohledu na počet bytů, ročně 1½% stavebního nákladu, z něhož se podle §§ 21 až 24 vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n. vyměřuje podpora.

⁽²⁾ Jde-li o stavbu, uvedenou v § 2, lit. c), smí příspěvek činiti podle stavu prací dne 31. prosince 1923 a podle jiných okolností případu, zejména podle potřeby podpory vzhledem k majetkovým poměrům a důchodům stavebníkovým, nejvýše, jak ustanovuje § 36 vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n., a nejméně, jak ustanovuje předchozí odstavec.

§ 8. — Obecně prospěšné stavební sdružení, kterému byla podle § 6, odst. 3., udělena podpora ve způsobě záruky na zápůjčku větší, než jak ustanovuje § 6, odst. 1., čís. 1, tohoto nařízení nebo § 31, I., čís. 1, odst. 2., vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n., jest povinno nahraditi částku, o kterou stát

z dávodu záruky zaplatí na annuitě a jiných v dlužním úpise vymíněných platech více, než činí annuita s příslušenstvím ze zápůjčky, jak ustanovuje § 6, odst. 1., tohoto nařízení nebo § 31, I., čís. 1, odst. 2., vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n.

§ 9. — (1) Pokud zákon nebo toto nařízení mluví o žádostech, jest jimi rozuměti toliko žádosti za udělení podpory a nikoli za zásadní příslibení podpory.

(2) Lhůta k podání žádostí, ustanovená zákonem nebo tímto nařízením, jest zachována, je-li v ustanovené lhůtě žádost podána u zemské správy politické (na Slovensku u úřadu ministra s plnou mocí pro správu Slovenska a v Podkarpatské Rusi u civilní správy) a doložena aspoň stavebním povolením, plány a rozpočty stavby.

§ 10. — Jiné než v § 6, odst. 1., čís. 1, uvedené osoby musí žádost za udělení podpory doložiti mimo doklady, uvedené v §§ 58 a 59 vl. nař. č. 160/1923 Sb. z. a n. výkazem o navrhovaném nájemném a po dokončení stavby zároveň se žádostí za provedení kolaudace předložiti také stručné vyúčtování stavby a seznam nájemného z jednotlivých bytů a jiných místností s jeho výpočtem.

§ 11. — Obce jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto nařízení.

§ 12. — Toto nařízení nabude účinnosti dnem vyhlášení.

§ 13. — Ministru sociální péče se ukládá, aby toto nařízení provedl v dohodě s ministry veřejných prací a financí.

(Vyhlášeno v částce 51. Sb. z. a n. dne 13. května 1924.)

Ochrana dělnická.

Vládní nařízení ze dne 3. dubna 1924, č. 69, o výhodách osob nemajetných a dělníků, poukázaných na svou mzdu, ve věcech patentových.

(Vyhlášeno v částce 39. Sb. z. a n. dne 9. dubna 1924.)

Úmluva ze dne 28. července 1923, č. 74, o používání běloby v natěračství.

Jménem republiky Československé. Tomáš G. Masaryk, president republiky Československé, všem, kteří tento list čísti nebo čtouce slyšeti budou, pozdravení.

Vláda republiky Československé schválila návrh úmluvy o používání běloby v natěračství, přijatý na třetím valném shromáždění Mezinárodní organizace práce Společnosti národů, jež se konalo v Ženevě od 25. října 1921 do 19. listopadu 1921 a jehož znění následuje.

Návrh úmluvy o používání běloby v natěračství.

Valné shromáždění Mezinárodní organizace práce Společnosti národů, svolané do Ženevy Správní radou Mezinárodního úřadu práce a tam se 25. října 1921 shromáždivši ve svém třetím zasedání,

když se rozhodlo přijmouti různé návrhy o zákazu používání běloby v natěračství, otázce to, tvořící šestý bod denního pořadu zasedání, a

když rozhodlo, aby tyto návrhy sloužily za podklad návrhu mezinárodní úmluvy,

přijímá tento návrh úmluvy k ratifikaci jednotlivými členy Mezinárodní organizace práce ve smyslu ustanovení XIII. části mírové smlouvy versailleské a souhlasných částí ostatních mírových smluv.